

## Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 12, 2019

Nummer 12, 2019

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

### INHOUDSOPGAVE

#### Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2019:1777](#) 28-05-2019

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2019:1775](#) 21-05-2019

#### Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2019:4181](#) 22-05-2019

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2019:2767](#) 14-05-2019

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2019:4503](#) 01-05-2019

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2019:4305](#) 24-04-2019

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2018:7272](#) 19-12-2018

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2018:6777](#) 02-11-2018

## RECHTSPRAAK

***Procesrecht. Bezwaar tegen WOZ-beschikking ten name van de erven.***

X is een van de erfgenamen in de nalatenschap van erflaatster. Zij heeft aan X de woning gelegateerd. X heeft bezwaar gemaakt tegen de WOZ-beschikking inclusief aanslag onroerendezaakbelastingen (OZB), die gericht is aan de erven. X is niet-ontvankelijk verklaard in zijn bezwaar, omdat de aanslag niet op zijn naam is gesteld en X dus geen belanghebbende zou zijn.

Volgens de rechtbank is X ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard. Indien een WOZ-beschikking ten name van 'de erven' is gesteld, zijn daartegen drie rechtsingangen mogelijk (onder verwijzing naar ECLI:NL:HR:2015:1668, ECLI:GHAMS:2017:4759, ECLI:NL:RBOBR:2018:6414): (1) Voor de erven gezamenlijk: voor hen bestaat de mogelijkheid gezamenlijk in bezwaar op te komen tegen de beschikking (waarbij zij zich kunnen laten vertegenwoordigen door een namens de erven daartoe gevolmachtigde persoon). (2) Voor de individuele erfgenaam die rechthebbende is tot een nog onverdeelde nalatenschap: ofwel de weg van rechtstreeks bezwaar tegen de WOZ-beschikking (art. 26a AWR), ofwel de weg van bezwaar tegen een medebelanghebbendebeschikking (art. 28 Wet WOZ). De belastingplichtige dient hierin wel een keuze te maken en een rechtsmiddel kan slechts eenmaal aangewend worden.

In casu is door X als individuele erfgenaam tijdig bezwaar aangetekend. Het stond X vrij om dit op eigen titel te doen.

---

**Instantie:** Rechtbank Oost-Brabant

**Datum uitspraak:** 14-05-2019

**ECLI:** ECLI:NL:RBOBR:2019:2767

**Zaaknummer:** 18\_2645

**Rechters:** C.F.E. van Olden-Smit

**Wetsartikelen:** 26a AWR en 28 Wet WOZ

## RECHTSPRAAK

***Vader opent familierekening ter besparing van erfbelasting. Beheer na vaders overlijden.***

Vader heeft bij de ABN AMRO Bank, ter besparing van erfbelasting bij zijn overlijden, een zogenoemde familierekening geopend ten name van zichzelf en drie kinderen. Vader heeft hierop 400.000 euro gestort. Aan zijn kinderen leende hij elk 100.000 euro, welk bedrag hij in de opvolgende jaren heeft kwijtgescholden. In een beheersovereenkomst heeft vader van de kinderen de privatieve last (art. 7:423 BW) gekregen om de rekening te beheren. Moeder is als opvolgend beheerder aangewezen.

Na vaders overlijden heeft moeder de rekening op en investeert het geld in onroerend goed op haar naam. Een dochter vordert vervolgens uitkering van haar deel van de familierekening. Moeder werpt tevergeefs tegen dat zij bevoegd was tot de herbelegging. Volgens de rechtbank heeft moeder beschikkingshandelingen gepleegd.

Door opheffing van de rekening was geen sprake meer van een familierekening. Volgens de rechtbank waren de familierekening en het beheer van moeder aan elkaar gekoppeld. Omdat de rekening niet meer bestaat en het geld is herbelegd zonder instemming van de kinderen, is het beheer van moeder – mede gelet op vaders bedoeling – geëindigd. Het aan de kinderen toekomende deel van de familierekening is daardoor opeisbaar geworden.

---

**Instantie:** Rechtbank Noord-Holland

**Datum uitspraak:** 01-05-2019

**ECLI:** ECLI:NL:RBNHO:2019:4503

**Zaaknummer:** C/15/278051/HA ZA 18-550

**Rechters:** A.K. Korteweg

**Wetsartikelen:** 7:423 BW

## RECHTSPRAAK

***Nalatenschap langstlevende ouder biedt onvoldoende verhaal voor erfrechtelijke vorderingen kind. Schijnconstructies met geldleningen?***

Vader overlijdt in 2004. De wettelijke verdeling (art. 4:13 BW) is op zijn nalatenschap van toepassing. Moeder overlijdt in 2017. Zij heeft haar kinderen onterfd en een aantal kleinkinderen – kinderen van kind X – tot erfgenamen benoemd. Kind X is executeur.

Volgens kind Y heeft kind X onrechtmatig gehandeld jegens Y. Met schijnconstructies in de vorm van zogenoemde geldleningen van X aan moeder, zou al haar geld kort voor haar overlijden naar X zijn overgeheveld. Hierdoor biedt moeders nalatenschap onvoldoende verhaal voor de vorderingen van Y uit hoofde van vaders nalatenschap en haar legitieme portie in moeders nalatenschap. Volgens kind X is sprake van reële geldleningen aan moeder. Moeder leefde op te grote voet. Haar inkomen was niet toereikend voor haar levensstandaard.

Volgens de rechtbank heeft kind Y onvoldoende onderbouwd dat kind X onrechtmatig heeft gehandeld, terwijl Y de bewijslast daarvan draagt (art. 150 Rv). De rechtbank gaat uit van de juistheid van de onderhandse vaststellingsovereenkomst tussen moeder en kind X, waarin de geldleningen zijn vastgesteld. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat een notaris de handtekeningen van partijen onder deze vaststellingsovereenkomst heeft gelegaliseerd en zich heeft vergewist van hun mentale staat destijds.

Voorts overweegt de rechtbank dat het risico dat het saldo van de nalatenschap van de langstlevende echtgenoot ontoereikend is om de vorderingen van de kinderen uit hoofde van artikel 4:13 BW te voldoen, inherent is aan de wettelijke verdeling. Kind Y kan aan kind X dus niet tegenwerpen dat moeders nalatenschap een negatief saldo kent.

---

**Instantie:** Rechtbank Den Haag

**Datum uitspraak:** 24-04-2019

**ECLI:** ECLI:NL:RBDHA:2019:4305

**Zaaknummer:** C/09/562294 / HA ZA 18-1103

**Rechters:** I.A.M. Kroft

**Wetsartikelen:** 4:13 BW en 150 Rv

## RECHTSPRAAK

***Verdeling woning na testamentair vruchtgebruik. Geschil over geldigheid koopoptie huurder en waardering woning.***

Erflater laat bij zijn overlijden zijn zuster X en kinderen van twee zwagers als erfgenamen achter. De zuster krijgt het vruchtgebruik van de erfdelen van haar mede-erfgenamen gelegateerd. De nalatenschap blijft lang onverdeeld. Na het overlijden van de zuster komen de deelgenoten in erflaters nalatenschap – de kinderen van erflaters zwagers en de erfgenamen van X – niet tot overeenstemming over verdeling van erflaters woning. Nadat de woning gekraakt is geweest, heeft de zuster deze in 1997 aan Y verhuurd en Y een koopoptie verleend. De erfgenamen van de zuster vorderen verdeling van de woning door de rechter (art. 3:185 lid 2 onder b BW).

De kern van het geschil is of de woning moet worden gewaardeerd in verhuurde of onverhuurde staat en of, bij verkoop, de koopoptie uitgevoerd moet worden. De kinderen van de zwagers stellen dat X niet bevoegd is geweest tot de verhuur en het verlenen van de koopoptie en ter zake onrechtmatig heeft gehandeld.

Volgens de rechtbank is X de huur en de koopoptie bevoegdelijk aangegaan en heeft zij niet onrechtmatig gehandeld. Daarbij overweegt de rechtbank dat de andere erfgenamen zich steeds afzijdig hebben gehouden. De rechtbank deelt de woning toe aan de erfgenamen van X onder de verplichting om de woning over te dragen aan de optiegerechtigde X of aan derden en de netto-opbrengst te delen met de andere erfgenamen.

---

**Instantie:** Rechtbank Zeeland-West-Brabant

**Datum uitspraak:** 19-12-2018

**ECLI:** ECLI:NL:RBZWB:2018:7272

**Zaaknummer:** C/02/345797 / HA ZA 18-379

**Rechters:** M. Poerink

**Wetsartikelen:** 3:185 BW

## RECHTSPRAAK

***Tuchtrecht. Notaris bespreekt testament in aanwezigheid van derde.  
Risico van beïnvloeding. Berisping.***

Een notaris is door A verzocht om bij zijn moeder langs te komen om haar testament te bespreken. De notaris heeft dezelfde middag moeder bezocht en in het bijzijn van A en zijn echtgenote het testament besproken. Moeder is kort daarna overleden, net voordat het testament getekend zou worden. Kind B verwijt de notaris dat hij het testament in het bijzijn van A en zijn echtgenote heeft besproken.

Het hof legt de notaris de zware maatregel van berisping op, omdat de notaris onvoldoende zorgvuldig invulling heeft gegeven aan een notariële kernverantwoordelijkheid, namelijk het waken voor een vrije en onafhankelijke wilsvorming van de testateur.

Gelet op deze kernverantwoordelijkheid dient de notaris al het nodige te doen om zich ervan te vergewissen dat de testateur bij het vormen en uiten van zijn of haar wil niet op ongewenste wijze is beïnvloed door (de aanwezigheid van) een derde. De notaris heeft de vrijheid om te bepalen op welke wijze hij uitvoering geeft aan deze verantwoordelijkheid.

In casu heeft de notaris zijn beslissing om onder de gegeven omstandigheden niet op enig moment afzonderlijk met erflaatster haar testament te bespreken onvoldoende kunnen verantwoorden, aldus het hof. Het hof neemt hierbij in aanmerking dat de notaris tot op de dag van de bespreking moeder nog nooit had gesproken. De notaris was evenmin bekend met de familieverhoudingen binnen het gezin. De moeder was op leeftijd en zij verkeerde in een kwetsbare medische conditie. Van bijzondere omstandigheden die het gewenst maakten om A en zijn echtgenote bij de bespreking van de testamentaire wensen van moeder toe te laten, is niet gebleken. Onder deze omstandigheden heeft de notaris een onvoldoende zorgvuldige invulling gegeven aan zijn taak om te waken voor een vrije en onafhankelijke wilsvorming. Dat A en zijn echtgenote niet aan het gesprek hebben deelgenomen, doet hier niet aan af. Het voornemen van de notaris om uitsluitend het passeren van het testament buiten de aanwezigheid van derden te laten plaatsvinden, acht het hof evenmin een voldoende waarborg om mogelijk ongewenste beïnvloeding tegen te gaan.

**Instantie:** Gerechtshof Amsterdam

**Datum uitspraak:** 28-05-2019

**ECLI:** ECLI:NL:GHAMS:2019:1777

**Zaaknummer:** 200.247.177/01 NOT

**Rechters:** J.H. Lieber, G.C.C. Lewin en M. Bijkerk

**Wetsartikelen:** 4:55 BW

## RECHTSPRAAK

***Procesrecht. Executeur onttrekt geld aan nalatenschap. Ten onrechte dagvaarding in persoon.***

X is executeur in de nalatenschap van de broer van A. A dagvaardt X om aan de nalatenschap een bedrag te vergoeden. Volgens A heeft X ten onrechte bedragen uit de nalatenschap naar zichzelf overgemaakt, onder de noemer van lening en kosten.

De rechtbank wijst de vordering af. A had X niet in persoon (pro se) moeten dagvaarden, maar in zijn hoedanigheid van executeur (qualitate qua). Onvoldoende is gebleken dat X de bedragen in persoon aan zichzelf heeft overgemaakt. X kon als executeur beschikken over de nalatenschap en mocht ook, gelet op het testament, bedragen aan zichzelf als wederpartij uitbetalen. Volgens X zagen de betalingen deels op kosten en deels op door X gederfde omzet door aan erflater verleende mantelzorg. Daarom moet het er in rechte voor worden gehouden dat X als executeur gelden heeft onttrokken. A heeft de verkeerde partij gedagvaard.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 22-05-2019

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2019:4181

**Zaaknummer:** C/10/551331 / HA ZA 18-531

**Rechters:** G.A.F.M. Wouters

**Wetsartikelen:** 4:147 BW

## RECHTSPRAAK

***Meerderjarigenbewind en schenking. Wilsbekwame rechthebbende niet-ontvankelijk in verzoek om machtiging. Bewindvoerder niet weigerachtig.***

Moeder wil aan haar enige kind 100.000 euro schenken en vroeg daartoe machtiging aan de kantonrechter (art. 1:438 lid 1 BW). Moeders vermogen staat vanwege een lichamelijke beperking sinds 1996 onder meerderjarigenbewind. De kantonrechter heeft slechts machtiging verleend tot ruim 5.000 euro.

Het hof verklaart moeder niet-ontvankelijk. De vraag is of moeder in staat is haar wil te bepalen. De bewindvoerder heeft hierover zijn twijfels, maar heeft geen bezwaar tegen de schenking. Het hof oordeelt dat moeder wilsbekwaam is. Dit betekent dat zij, nu de bewindvoerder het eens is met de schenking, geen verzoek had hoeven in te dienen bij de kantonrechter.

---

**Instantie:** Gerechtshof Amsterdam

**Datum uitspraak:** 21-05-2019

**ECLI:** ECLI:NL:GHAMS:2019:1775

**Zaaknummer:** 200.246.608/01

**Rechters:** M.T. Hoogland, M.F.G.H. Beckers en M.E. Burger

**Wetsartikelen:** 1:438 BW

## RECHTSPRAAK

***Legaat tegen inbreng. Gevolgen van niet-tijdige levering. Uitleg testament.***

Vader heeft in zijn testament, door middel van een sublegaat aan zijn zoon, zijn dochter verplicht tot levering van aandelen in vaders holding tegen de waarde in het economische verkeer. Daarbij heeft vader bepaald dat de levering binnen zes maanden na zijn overlijden moet plaatsvinden, of binnen twee maanden na vaststelling van de waarde, als dat eerder is. Ook heeft vader bepaald dat de rechten van de dochter op de nalatenschap (erfdeel en legaat) vervallen als de levering niet tijdig plaatsvindt, nadat de zoon daarom heeft gevraagd. Voor de waardering verwijst het testament naar een statutaire regeling.

Vijf maanden na het overlijden verzoekt de zoon om levering van de aandelen. Hij stelt voor om de termijn voor de levering te verlengen met drie maanden, zodat er meer tijd is voor de waardering. De dochter gaat hiermee akkoord. De zoon overlegt twee taxaties die extreem uiteenlopen (ruim 750.000 euro negatief en ruim 1.700.000 euro positief). Partijen komen niet tot overeenstemming over de waarde of benoeming van een andere deskundige. Als de afgesproken deadline nadert, stelt de dochter voor om te leveren tegen een nader te bepalen waarde. De zoon weigert dit.

De dochter vordert vervolgens een verklaring voor recht dat haar rechten op de nalatenschap niet zijn vervallen door het verstrijken van de deadline voor de levering. De rechtbank wijst dit toe.

De vraag is wat onder 'niet tijdig' moet worden verstaan (art. 4:46 lid 1 BW). Uit het testament volgt dat het vaders uitdrukkelijke wens was dat de dochter haar aandelen zou overdragen aan de zoon, maar ook dat de dochter daarvoor een eerlijke prijs zou ontvangen en dat vader de kinderen gelijkelijk wilde bedelen. Hoewel de vader kennelijk druk op de overdracht van de aandelen heeft willen zetten door een termijn te noemen, is het ondenkbaar dat hij onder de woorden 'niet tijdig' heeft willen verstaan: na het enkele verloop van de termijn van zes maanden, ook al zou op dat moment de waarde nog niet (op juiste wijze) zijn vastgesteld. Een overdracht zonder voorafgaande waardebepaling is immers niet goed denkbaar. Een redelijke uitleg van het testament brengt met zich mee dat eerst de waarde moet worden bepaald en dat

dan pas sprake kan zijn van een tijdige overdracht.

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 02-11-2018

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2018:6777

**Zaaknummer:** NL18.6836

**Rechters:** M.A.A.T. Engbers

**Wetsartikelen:** 4:46 BW